

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова

Кафедра туризму і готельного господарства

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ: ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

15 квітня 2024 року
Харків, Україна

Міністерство освіти і науки України
Рада молодих вчених при Міністерстві освіти і науки України
ВГО «Інноваційний університет»
Управління культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації
Харківський обласний туристсько-спортивний союз
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова
Варненський вільний університет (Болгарія)
AGH Науково-технічний університет (Польща)
Varna University of Management (Болгарія)
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
Львівський національний університет імені Івана Франка
Київський національний університет культури і мистецтв
Державний біотехнологічний університет, Харків
Державний торговельно-економічний університет
Національний університет «Чернігівська Політехніка»
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Миколаївський національний аграрний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Одеський національний технологічний університет
Луцький національний технічний університет
Таврійський національний університет ім. В.І. Вернадського, Київ
Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Одеський національний економічний університет
Національний транспортний університет, Київ
Полтавський університет економіки і торгівлі
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київ
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
НТУ «Дніпровська політехніка» (м. Дніпро)
Національний університет «Запорізька політехніка»
Херсонський державний аграрно-економічний університет
ВСП «Економіко-правничий фаховий коледж ЗНУ», Запоріжжя

«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ: ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ»

МАТЕРІАЛИ ІІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Харків 2024

«Сучасні тенденції розвитку індустрії туризму та гостинності: глобальні виклики»: матеріали III міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків / колектив авторів; Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, 2024. – 342 с.

Доповіді науково-практичної конференції містять результати досліджень стосовно теоретичних, методичних та практичних підходів щодо розвитку міжнародного та внутрішнього туризму; розвитку гостинності та інфраструктури дестинацій; економіки, менеджменту та маркетингу підприємств індустрії туризму і гостинності; розвитку інновацій, інформаційних та digital-технологій в індустрії туризму і гостинності; організації екскурсійного обслуговування в дестинаціях. Призначено для наукових, науково-педагогічних працівників, фахівців з туризму та економіки, студентів, аспірантів.

Роботи друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, яку надано в рукописах, а також коректність цитованості матеріалу, і залишає за собою право не розподіляти поглядів деяких авторів на питання, що розглянуто на конференції.

Організаційний комітет:

Голова: *Бабаєв В. М.*, ректор ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, д-р наук з держ. управління, професор

Заступники голови: *Сухонос М. К.*, проректор з наукової роботи ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, д-р техн. наук, професор

Старостіна А. Ю. канд. техн. наук, доцент, начальник науково-дослідної частини ХНУМГ ім. О. М. Бекетова;

Писаревський І.М., д-р екон. наук, професор, директор ННІ ЕіМ ХНУМГ ім. О. М. Бекетова.

Члени організаційного комітету:

Оболенцева Л. В., завідувачка кафедри Туризму і готельного господарства, д-р екон. наук, професор;

Dimitrina Kamenova, Professor, PhD (VUM, Barna, Bulgaria);

Giuseppe T. Cirella, Professor, PhD, Director and Head of Research Polo Centre of Sustainability;

Богдан Н. М., д-р екон. наук, професор кафедри Туризму і готельного господарства ХНУМГ ім. О.М. Бекетова;

Угоднікова О. І., канд. екон. наук, доцент, голова Первинної профспілкової організації студентів ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, голова ГО «Надихай», член Центрального комітету Профспілки працівників освіти і науки України;

Давидов Є.О., асистент кафедри кафедри Туризму і готельного господарства ХНУМГ ім. О.М. Бекетова.

© Колектив авторів, 2024

© Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

Дуб В.В.

канд. техн. наук, доцент,

доцент кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

Михайленко Є.Т.

здобувачка вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр», група 241-4-Д

Херсонський державний аграрно-економічний університет

ПЕРСПЕКТИВА ВІДНОВЛЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ІЗЮМЩИНИ

Згідно рейтингу Всесвітньої Організації Туризму, Україна займала 8 місце у світі за кількістю туристичних візитів у довоєнному 2012 році. Країну щороку відвідують більше 20 мільйонів туристів (25,4 млн у 2008 р.), в першу чергу із країн східної Європи, а також західної Європи, США і Японії [1]

Харківська область має вагомі передумови, щоб увійти до найбільш розвинутих у туристичному відношенні регіонів України, Європи. Харківщина має вигідне геополітичне розташування, комфортні мікрокліматичні умови, різноманітний ландшафт, унікальну флору і фауну, історико-культурну, архітектурну спадщину, розвинуту мережу транспортного сполучення, достатні людські, матеріальні, у т.ч. природно-оздоровчі ресурси.

Ще в 2014 році визначали [2], що за експертними оцінками тенденція розвитку культурно-пізнавального туризму в Харківському регіоні збережеться у довгостроковій перспективі і є підставою для того, щоб вважати культурно-пізнавальний туризм основним туристичним сектором Харкова.

Після початку проведення, так званої, антитерористичної операції на сході країни (з 2014 року) туристичний потік іноземців в Україну значно скоротився (особливо на схід країни), але протягом літа 2020 року на тлі карантинних обмежень у світі українці подорожували своєю країною значно більше, ніж попередні роки. Проте починаючи з лютого 2022 року ситуація значно погіршилась. Так у 2022-му від операторів туристичної галузі України надійшло туристичного збору 1,5 млрд. грн., що на 31% менше у порівнянні з 2021 роком де відповідні надходження становили 2,2 млрд грн. Фахівці державного агентства розвитку туризму України «ДАРТ» проаналізували відповідних надходжень за три квартали 2021, 2022 та 2023 років [3].

Аналізуючи ці дані можна зазначити, що за час війни найбільше зменшення туристичного збору спостерігаються в областях захоплених окупантами. Якщо проаналізувати дані щодо зменшення туристичного збору в 2023 році у порівнянні з 2021 то вони повністю корелюються з відсотком території захопленої агресором. Так за даними голови Харківської ВОА Олега Синегубова до початку контрнаступу сил оборони України було окуповано 32% території Харківщини [4]. Тобто можна зробити висновок, що зниження туристичного збору прямопропорційне відсотку окупації території області.

Ліси Харківського регіону займали близько 12 % території, в той час як лісистість України становить 15,9%. Але, незважаючи на досить невелику лісистість території, Україна займає в цілому 9-те місце у Європі за даним показником [21]. Якщо ж поглянути на лісистість Ізюмщини, то вона становить 27,4% [22]. Вищезазначене є важливим стимулом для інтенсивного розвитку індустрії гостинності на території Ізюмщини.

Додатковим каталізатором розвитку туристичної та готельної індустрії Ізюмщини є водні ресурси, головне місце серед яких займає ріка Сіверський Донець з притоками Осколом (нижня течія), Ізюмцем, Греківкою та іншими.

Дана місцевість має також достатню кількість природних перлин. Так на правому березі р. Сів. Донець здалека видніється гора Кременець, яка піднімається до висоти 218м над рівнем моря і є майже найвищим геологічним утвором Харківщини. Саме звідси князь Ігор почав свій похід проти татарської навали, описаний у всесвітньо відомому творі «Слово о полку Ігореве». Тут ще в XVII сторіччі була побудована Ізюмська фортеця з бастіонами, ровами, валами. На схилах Крем'янця зростають численні рідкісні степові й ендемічні крейдолюбні види рослин. Саме в басейні р. Сів. Донець проходить південна межа їх ареалу. Незабутнє враження залишає своєрідні екзотичні дерева та чагарники, що зростають в дендрологічному парку на площі 4,2 га [22].

З коротенького екскурсу проведеного нами ми бачимо, що Ізюмщина володіє величезним потенціалом, щодо розвитку різного виду туризму (культурно-пізнавального, лікувально-оздоровчого, рекреаційного, екотуризму та ін.). Туристична привабливість даного регіону в повоєнний час може призвести до поновлення та розвитку всіх сфер індустрії гостинності за умови вмілого залучення інвестицій націлених на відновлення даного регіону.

Список літератури:

1. ООН: Україна – серед лідерів за кількістю туристів у 2012. URL: https://www.bbc.com/ukrainian/business/2013/08/130805_tourism_ukraine_un_vc (дата звернення: 25.01.2024).
2. Селютін В.М. Потенціал і напрями розвитку пізнавального туризму в Харківській області // Тези доповідей міжн. науково-практичної конференції «Розвиток харчових виробництв, ресторанного та готельного господарств і торгівлі: проблеми, перспективи, ефективність» 22 травня 2014 р. : [тези у 2-х ч.] / редкол. : О. І. Черевко [та ін.]. – Харків : ХДУХТ, 2014. – Ч. 2. – С. 289-290
3. Динаміка податкових надходжень від регіонів за три квартали 2023 року. URL: <https://www.tourism.gov.ua/blog/dinamika-podatkovih-nadhodzhen-vid-regioniv-za-tri-kvartali-2023-roku> (дата звернення: 25.01.2024).
4. 1,6% Харківської області залишається під окупацією РФ – Синегубов URL: <https://susplne.media/346962-16-harkivskoi-oblasti-zalisaetsa-pid-okupacieu-rf-sinegubov/>(дата звернення: 25.01.2024).
5. Публічний звіт державного агентства лісових ресурсів України за 2019 рік. С. 3. URL: https://mepr.gov.ua/files/images/news_2020/26022020.pdf (дата звернення: 25.01.2024).
6. Ізюмський район. URL: <https://harkiv.ru/Izum/Izum.htm> (дата звернення: 25.01.2024).

Павлишин М.Л., Грабовська Х.П., Буряк Є.І. ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОРГАНІЗАЦІЙ ДО УМОВ ВОЄННОГО СТАНУ.....	38
Тараненко А.О., Літвінова-Головань О.П., СІЛЬСЬКИЙ ТУРИЗМ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ ВІДНОВЛЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ ПІСЛЯ ВІЙНИ.....	40
Дуб В.В., Михайленко Є.Т. ПЕРСПЕКТИВА ВІДНОВЛЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ІЗЮМЩИНИ.....	44
Кудінова І.П. ДИВЕРСИФІКАЦІЯ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ В ПОВОЄННИЙ ЧАС.....	46
Курепін В.М. ВІДНОВЛЕННЯ СФЕРИ АГРОТУРИЗМУ У ПІСЛЯВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ.....	47
Корнієнко Ю.О. ЯК ПЕРЕСЕЛЕНЦІ МОЖУТЬ ЗМІНИТИ ТУРИСТИЧНИЙ ІМІДЖ УКРАЇНИ.....	49
Бородін Є.С. ПРОБЛЕМИ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	51
Марцинюк К.І. ТУРИСТИЧНІ ПОДОРОЖІ: НЕСПРИЯТЛИВІ ФАКТОРИ, ЗАХИСТ.....	53
Дзюба М.О. ВІДНОВЛЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ: ПРОБЛЕМИ, ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ.....	55

СЕКЦІЯ 2

ПАНДЕМІЯ КОРОНАВІРУСУ І ТУРІНДУСТРІЯ: НАСЛІДКИ І НОВІ МОЖЛИВОСТІ

Логвин М.М., Логвин Д.М. ТЕНДЕНЦІЇ ВІДНОВЛЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ В КРАЇНАХ ПІВДЕННОЇ ЄВРОПИ.....	58
Самсонова В.В. ЕТИКА В ТУРИЗМІ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ.....	60
Тонкошкур М.В., Філь В.В. ТРАНСФОРМАЦІЯ ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ ПІД ВПЛИВОМ ПАНДЕМІЇ.....	63
Сегеда І.В., Гулак Ю.Ю. ПАНДЕМІЯ КОРОНАВІРУСУ І ТУРІНДУСТРІЯ: НАСЛІДКИ І НОВІ МОЖЛИВОСТІ.....	65
Сегеда І.В., Густова Є.С. ВПЛИВ COVID-19 НА РОЗВИТОК ТУРИСТСЬКОЇ ІНДУСТРІЇ.....	67
Попюк А.Р., Покоłodна М.М. ЕКСКУРСІЯ ЯК ЧАСТИНА ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ.....	70
Радіонова О.М., Пилипенко Д.О. РОЛЬ ТІМБІЛДІНГУ У ТРАНСФОРМАЦІЇ РОБОЧОГО СЕРЕДОВИЩА ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СФЕРИ.....	72
Бондар А.О. ОСОБИСТА ГІГІЄНА ПРАЦІВНИКІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	75
Буслова Г.А. ПАНДЕМІЯ КОРОНАВІРУСУ І ТУРІНДУСТРІЯ: НАСЛІДКИ І НОВІ МОЖЛИВОСТІ.....	77
Дегтяр Є.Е. ВІДНОВЛЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ ПІСЛЯ COVID-19.....	79

Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова
КАФЕДРА ТУРИЗМУ І ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

СЕРТИФІКАТ

учасника засвідчує, що

Дуб Володимир Васильович

прийняв участь у III Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції
«Сучасні тенденції розвитку індустрії туризму та гостинності: глобальні виклики»

Завідувачка кафедри
туризму і готельного господарства
доктор економічних наук, професорка

Лариса Оболенцева

15 квітня 2024 р. м. Харків

Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова
КАФЕДРА ТУРИЗМУ І ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

СЕРТИФІКАТ

учасника засвідчує, що

Михайленко Єлизавета Тарасівна

прийняла участь у III Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції
«Сучасні тенденції розвитку індустрії туризму та гостинності: глобальні виклики»

Завідувачка кафедри
туризму і готельного господарства
доктор економічних наук, професорка

Лариса Оболенцева

15 квітня 2024 р. м. Харків